

Rol / taak jeugd- en jongerencentrum Elzenburg i.r.t. vraag doelgroep.

Jongerenwerkers zijn vaklieden die de leef- en belevingswereld van jongeren als startpunt nemen. Vanuit die unieke positie leveren ze een waardevolle bijdrage aan het gezond en veilig opgroeien naar zelfstandige volwassene. Dat doen ze door als coach op te treden, als bemiddelaar, als scheidsrechter, als klankbord, als aanjager. Activiteiten zijn het middel om tot inhoudelijk contact te komen. Contact met een probleemoplossend of talent-versterkend doel. Gericht op de jongere én de mensen in zijn omgeving, in en vanuit een sterk netwerk van professionals en vrijwilligers.

In aanmerking nemende dat;

- De huidige capaciteit van Elzenburg onvoldoende is om kansrijke initiatieven verder te ontplooiën of van bestaande initiatieven de volledige potentie te benutten.
- De vraag aan Elzenburg¹ gesteld is activiteiten te organiseren voor jeugd en jongeren in het jongerencentrum.
- Elzenburg daar een stimuleringssubsidie voor ontvangt.²
- De prestatieafspraken voor 2022 stellen dat we het jaar 2022 gebruiken om de rol van Elzenburg binnen het preventief jeugdbeleid te onderzoeken.³
- De behoefte binnen de doelgroep aan goede sociale activiteiten en ondersteuning -mede door de coronacrisis- sterk is toegenomen. 'Het leven' heeft lang on hold gestaan voor veel jeugdigen, en daarmee hun ontwikkeling. De leidde tot spanningen, verveling en ongewenst gedrag. Sociaal Werk Nederland heeft deze signalen en een oproep om meer inzet van jeugd- en jongerenwerk eind vorig jaar gedeeld met het ministerie van VWS. De oproep is niet enkel te investeren in het repareren van opgelopen achterstanden, maar duurzaam in te zetten op een goede sociaal-pedagogische basis in buurten, wijken en dorpen. Op die manier werken we aan meer kansen voor de jeugd, kunnen zorg (-elijke) signalen vroegtijdig opgepakt worden en voorkomen we afglijden of escalatie. Vanuit signalen uit de praktijk onderschrijft Elzenburg deze brief. Wekelijks bezoeken jongeren ons centrum die aangeven zich te vervelen, met gevolgedrag van dien. Jongeren met een licht verstandelijke beperking waarvan het dagritme (en netwerk) verstoord is, jongeren die in afwachting zijn van uitspraak van de rechter na een geweldsdelict, kinderen die op het oog doelloos in Elzenburg blijven hangen na activiteiten, groepen tieners op het plein voor het jongerencentrum tot laat op de avond rokend en blowend. Elzenburg als jeugd- en jongerencentrum voelt daar sterk een verantwoordelijkheid in en ziet een rol voor de organisatie weggelegd. Niet enkel curatief, maar zeker ook preventief.
- De complexiteit van de doelgroep toeneemt en daardoor meer deskundige inzet vraagt. Het werven van vrijwilligers is moeizaam. Met name het zoeken van vrijwilligers die de juiste mate van zelfstandigheid en vaardigheden bezitten, en zich structureel willen inzetten is haast onmogelijk.

Huidige situatie

¹ Prestatieafspraken gemeente Vught / Stichting bestuursorgaan Elzenburg.

² Beschikking stimuleringssubsidie inloopactiviteiten d'n Elze.

³ Brief Sociaal Werk Nederland.

Rollen / taken binnen de huidige organisatie.

De huidige bezetting van JJC Elzenburg voorziet in 30 uur beheer, 40 uur huishoudelijk medewerkers (met een afstand tot de arbeidsmarkt) en 36 uur management. De taken zijn daarmee als volgt verdeeld;

Huishoudelijk medewerkers;

schoonmaak van het gebouw, onderhoud aan inventaris. Huishoudelijke werkzaamheden.

Beheerder;

voorraadbeheer, (technisch) onderhoud aan gebouw en inventaris, gastheerschap, klaarzetten van zalen en materialen voor huurders.

Manager;

Financiën, personeelszaken, beleidstaken, aansturing en begeleiding medewerkers (betaald en vrijwillig), werven vrijwilligers, begeleiden stagiaires, representatie, acquisitie, projecten.

Door de toenemende bezetting van het jeugd- en jongerencentrum vraagt dat meer tijd dan voorheen. Dat gaat merkbaar ten kosten van de jeugd-activiteiten. Het kost veel moeite ene planning zo op te stellen dat er bij activiteiten een verantwoordelijke beroepskracht aanwezig is. Vaak begeleiden stagiaires de activiteiten voor een doelgroep ouder dan zij zelf, met de beheerder of manager elders in het gebouw aanwezig, belast met andere taken.

Doelgroep en activiteiten

Ten tijde van de planvorming voor het nieuwe jeugd- en jongerencentrum Elzenburg (2014) was er sprake van dat JJ Carnaval, Stichting Open Jeugd- en Jongerenwerk Vught en Jeugdwerk Rozenoord gezamenlijk invulling zouden geven aan de activiteiten binnen het gebouw. In de tussenliggende jaren hebben de drie organisaties te maken gehad met een teruglopend aantal vrijwilligers en daardoor minder activiteiten. Met name het wegvallen van de wekelijkse inloop van Stichting Open Jeugd- en Jongerenwerk Vught was een direct gemis. Elzenburg heeft dat gemis op willen vangen door met vrijwilligers en stagiaires die inloopactiviteit overeind te houden. Daar ontvangt Elzenburg een stimuleringssubsidie voor.

Deze inlopen worden goed bezocht; twee middagen per week ca. dertig bezoekers uit de basisschoolleeftijd en twee avonden per week vijftien tot vijftientwintig bezoekers tussen veertien en vijftientwintig jaar oud.

Het is lastig gebleken sterke vrijwilligers te vinden voor het begeleiden van deze activiteiten.

Daardoor worden deze nu begeleid door stagiaires (MBO Sociaal Werk), ondersteund door de beheerder of manager. Dat gaat ten koste van andere -ook noodzakelijke- werkzaamheden.

In januari 2021 heeft het ambulant jongerenwerk een groep jongeren (17-23 jaar) naar Elzenburg geleid. Wij hebben een jaar lang activiteiten met ze voorbereid. Dat heeft er voor gezorgd dat de groep waarbij die jongeren horen nu vaste bezoeker is van de inloop. Deze groep heeft ook jongeren in zich die op de shortlist van politie staan. De groep is verantwoordelijk voor een groot deel van de overlastmeldingen in Vught-zuid. Deze jongeren verdienen ook een plaats in het jongerencentrum; om hen een alternatief te bieden voor ongewenst gedrag, en daarmee overlast op straat voorkomen. Door de inzet van extra ambulant jongerenwerk is de verwachting dat meer groepen die zich op straat manifesteren naar Elzenburg verwezen zullen worden. Dat vraagt echter wel begeleiding die sterk in de schoenen staat. Doel is om in eerste instantie een alternatief te bieden voor overlastgevend gedrag, vervolgens een goede verstandhouding op te bouwen en vanuit die verstandhouding te sturen naar alternatieven die hun persoonlijke ontwikkeling -op welk vlak dan ook- stimuleren. Dat kan met coaching en een luisterend oor, met doorverwijzing naar hulp, maar zeker ook door ze te ondersteunen bij het ontplooiën van eigen initiatieven.

Naast de doelgroep die ons al bezoekt merken we ook dat de verbinding met het onderwijs steeds sterker wordt. Met de aangrenzende Avonturier, andere (P.O.-) scholen en ook met het Maurick College. Opsommend maar niet uitsluitend zijn dit kansrijke lopende initiatieven;

- maatschappelijke stages voor leerlingen Maurick College.
Twee leerlingen op verzoek van zorgcoördinator bij ons geplaatst. Ze organiseerden een activiteit voor 'Omarmen'. Betreft leerlingen die elders niet te plaatsen waren.
- project voor klas 3 VMBO basis / kader.
Ze gaan wekelijks een (netwerk-) lunch verzorgen.
- project 'Let's talk about...'; opvoed-avonden voor ouders van pubers, in samenwerking met o.a. de ouderraad van het Maurick College, jongerenwerk Vught en Huis73. Relevante thema's zoals eenzaamheid, grensoverschrijdend gedrag, middelengebruik worden op een interactieve en laagdrempelige manier besproken waardoor ouders beter toegerust zijn in hun opvoed-taak. Waar mogelijk worden ook hun pubers uitgenodigd.
- Er lopen gesprekken met de vakgroep Maatschappijleer om te kijken wat we voor elkaar kunnen betekenen.
- Gesproken met kinderopvang 'onder de pannen' over samen met hen en de Piramide op te trekken rondom het ontdek-lab dat ze op school hebben. Zo wordt het niet enkel gebruikt door aan de Piramide verbonden kinderen, maar ook breder. Op hun locatie, maar ook in Elzenburg.
- In gesprek met Avonturier over het binnenschools leren buitenschools door te trekken. Signalen delen, gezamenlijke doelen voor de doelgroep bepalen en vanuit ieders positie daarin samen optrekken. Dit sluit aan op thema 2 in de LEA (toekomstgerichte educatie op basis van een doorlopende leerlijn). Ook in die context sluit Elzenburg aan.
- Deelname in project 'Dit is IK!', met als doel Elzenburg als vaste waarde in een tijd van verandering (groep 8-brugklas) te presenteren; school verandert, netwerk verandert, maar Elzenburg blijft als veilige haven.

Bovenstaande ontwikkelingen geven de knelpunten, maar zeker ook de potentie van Elzenburg als inhoudelijk sterk jeugd- en jongeren centrum aan. Om die potentie te kunnen benutten en zo op genoemde vraagstukken in te kunnen spelen is het uitbreiden van de formatie met een geschoolde, professionele jeugd- en jongerenwerker gewenst.

Inzet en resultaten

De aan te trekken jeugd- en jongerenwerker heeft drie aandachtgebieden;

1. Begeleiden en (doen) organiseren van initiatieven voor jeugd van 14 en ouder. In samenwerking en afstemming met het netwerk waarin Elzenburg opereert.
2. (Doen) organiseren van activiteiten voor jeugd tot 14, liefst in samenwerking met de doelgroep. In samenwerking en afstemming met het netwerk waarin Elzenburg opereert.
3. Het werven en begeleiden van vrijwilligers en stagiaires bij hun uitvoerende rol.

De inzet van een jongerenwerker biedt;

- Meer continuïteit en een betere relatie met de doelgroep.
De doelgroep heeft behoefte aan een alternatief. Voor thuis op de bank zitten, voor op straat hangen. Met de inzet van een jeugd- en jongerenwerker vindt de doelgroep een vast gezicht. Ze zijn meer thuis in Elzenburg en krijgen daar de begeleiding en ondersteuning die nodig is. Door een sterke relatie met de doelgroep, en een motiverende en wervende houding, worden jongeren uitgenodigd hun eigen initiatieven tot uitvoer te brengen. Naast persoonlijke groei en mogelijk een alternatief voor ongewenst gedrag voor betrokken jongeren is het ook een vliegwiel voor meer aanbod in Elzenburg. De druk op de organisatie maakt dat relatie met de doelgroep onvoldoende wordt opgebouwd en benut. De manager is de enige geschoolde sociaal-agoog. Dat maakt het risico op verloren gaan van opgebouwde relaties en positie groot.
- Sterkere activiteiten.
Activiteiten bieden een alternatief voor ongewenst gedrag, zowel sociaal-maatschappelijk oogpunt als psychosociaal. Door het recreatieve karakter en het betrekken van de doelgroep bij de programmering is het laagdrempelig. Goed jongerenwerk speelt vanuit de leefwereld van jongeren in op trends, actualiteiten en (zorg-) signalen, met als doel een bijdrage te leveren aan het opgroeien tot sterke volwassenen. We kijken naar talenten en mogelijkheden. Vervangen ongewenste gedragingen -die vaak voor status binnen de groep zorgen- door een podium voor de talenten waaraan op een positieve en wenselijke manier status wordt ontleend (vervangingsmethodiek).
Binnen het te implementeren 7-stappen-model rondom overlastgevende jeugd is dit een waardevolle toevoeging.
- Ondersteuning aan jongeren die zélf een initiatief hebben.
Participatief jongerenwerk. Niet alleen de activiteit heeft een meerwaarde, juist de weg er naar toe is waardevol. De betrokkene doet praktische vaardigheden op bij het ten uitvoer brengen van zijn initiatief, maar ook heeft het een activerend effect waar de gemeenschap op lange termijn van profiteert; jongeren leren dat het vanzelfsprekend is initiatief te nemen en je schouders daar onder te zetten.
- Vroegtijdig signaleren van knelpunten bij het opvoeden en opgroeien en deze signalen op de juiste professionele wijze aanhangig maken bij de juiste personen of organisaties.
- Sterke rol in en aanvulling op het huidige netwerk.
Elzenburg opereert in een sterk netwerk met als primaire partners Move Vught, Plaza Cultura en Jongerenwerk Vught / Welzijn Vught. Door de deskundigheid op thema (Plaza / Move) of inzet op preventie van hulpverlening ontstaat regelmatig een handelingsverlegenheid bij de genoemde organisaties; wat hoort bij wie, en wie heeft uitvoerings-uren beschikbaar. Door een medewerker te betrekken die kan opereren vanuit de leefwereld van jongeren kan kennis en expertise beter onderling én met de doelgroep verbonden worden. Zo is er meer slagkracht voor alle primaire partners om gerichte acties op te pakken en tot uitvoer te brengen.

Aanvullend op jongerenwerk Welzijn Vught

Op hoofdlijnen zijn 2 soorten jongerenwerk te onderscheiden⁴. Schellekens (2009) benoemt de vormen als hulpverleningsgericht- en talentgericht jongerenwerk. Van Strijen (2011) heeft het over 'jongerenwerk van 0 naar 1' en 'jongerenwerk van 1 naar 2'. Kenmerkend voor beide eerstgenoemde soorten is dat het jongerenwerk zich daarbij inspannt op het gebied van hulpverlening; het gaat niet goed en jongerenwerker is de coach en spin in het web die adequate hulpverlening organiseert en de jongere daartoe motiveert. In die lijn verzorgt Welzijn Vught activiteiten voor specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld jonge mantelzorgers), biedt een meer individu-gerichte begeleiding en geeft voorlichting over specifieke thema's die een mogelijk risico vormen voor de doelgroep. Zij richten zich met name op kwetsbare jongeren.

De tweede categorie is waar nu een leemte ligt; de opgroeisituatie van de jongere is stabiel en acceptabel, maar met een relatief kleine extra stap en stimulans kan de jongere zich verder ontwikkelen, zijn talenten ontdekken en versterken en groeien. In die behoefte kan Elzenburg voorzien.

Beide vormen zijn niet los van elkaar te zien en kennen geen exacte scheidslijn. Schellekens benoemt de combinatie van beiden als 'breed jongerenwerk'. In keten-samenwerking is het veelal wenselijk jongeren die vanuit kwetsbaarheid begeleid worden vervolgstappen te laten zetten in het talentgerichte jongerenwerk.

Praktisch is de inzet van jongerenwerk in Elzenburg een aanvulling op het door Welzijn Vught uitgevoerde ambulant jongerenwerk. Wanneer jongeren die zich -ongewenst en ongepast- op straat manifesteren verwezen worden naar een alternatief in Elzenburg is dat een snelle interventie om overlastsituaties te verminderen. Een rol die hoort bij een jongerencentrum en die Elzenburg graag speelt. Daarnaast zorgen het delen van signalen vice versa en het afstemmen van werkwijze voor een sluitende aanpak en een sterkere invloed in het domein vrije tijd, zeker binnen de methodiek van het 7-stappen-model.

⁴ (Strijen, 2011) (Schellekens, 2009)

Kwantificatie

Om deze doelen te bereiken is een -aanvankelijk- sterke inzet noodzakelijk. Er dient kwartier gemaakt te worden, een sterke basis gebouwd en vrijwilligers geactiveerd. Ook biedt een grotere formatie de mogelijkheid meer in de avonduren open te zijn, door de taken mogelijk te verdelen over 2 parttime-medewerkers. Uit evaluatie zal blijken of deze mate van inzet noodzakelijk blijft en of het rendement is als verwacht.

Inzet;

fulltime (36 uur) SCW 3 / jongerenopbouwwerk

CAO Sociaal Werk, schaal 8.

Brutoloon	€ 48.000
Ziekengeld	€ 320
Sociale lasten	€ 9.600
Pensioenlasten	€ 4.000
Vakantiegeld	€ 4.000
Eindejaarsuitkering	€ 4.000
Inrichting werkplek en overige	€ 2.000
Totaal per jaar;	€ 71.920

Bijlagen;

1. Prestatieafspraken gemeente Vught / Stichting bestuursorgaan Elzenburg.
2. Beschikking stimuleringssubsidie inloopactiviteiten.
3. Brief Sociaal Werk Nederland.
4. Functieprofiel SCW3 CAO Sociaal Werk.